

- γίνεσθαι δὲ τῷ ἔχοντι τὰ καλὰ εὐδαιμονίαν. κτήσει γὰρ ἀγαθῶν τοὺς εὐδαιμόνας εἶναι εὐδαιμόνας. καὶ τοῦτο εἶναι τέλος ἀνθρώποις πάντων βου-
V 185 λομένων αὐτοῖς τὰ ἀγαθὰ εἶναι. μὴ εἶναι τε ὀρθῶς εἰρημένον τὸ ἐρᾶν
 τοὺς τὸ ἥμισυ ἑαυτῶν ζητοῦντας. τοῦτο δὲ Ἀριστοφάνης μυθολογῶν εἶρηκε.
 καὶ τὰ περὶ συντήξεως καὶ συμφύσεως καὶ ὅσα ἄλλα αἰσχυρῶς ὑπ' αὐτοῦ **β**
 εἰρημένα ὁ κατήγορος ὡς τοῦ Πλάτωνος ῥήματα καὶ δόξας ἐκθέμενος
 αὐτοῦ καταφέρεται, καίτοι ἀκούων Σωκράτους μεμφομένου τοὺς λόγους
B 84 Ἀριστοφάνους. «ἀλλ' ὁ ἐμὸς λόγος,» λέγει Σωκράτης, «οὔτε ἡμίσεός φησιν
 εἶναι τὸν ἔρωτα οὔτε ὅλου, ἐὰν μὴ τυγχάνη γέ που ἀγαθὸν ὄν, ἐπεὶ αὐτῶν
 γε καὶ πόδας καὶ χεῖρας ἐθέλουσιν ἀποτέμνεσθαι οἱ ἄνθρωποι, ἐὰν αὐτοῖς **10**
 δοκῇ τὰ ἑαυτῶν πονηρὰ εἶναι. οὐδὲ γὰρ τὸ ἑαυτῶν, οἴμαι, ἕκαστοι ἀσπά-
 ζονται, εἰ μὴ εἴ τις τὸ μὲν ἀγαθὸν οἰκεῖον καλεῖ καὶ ἑαυτοῦ, τὸ δὲ κακὸν
 ἀλλότριον· ὡς οὐδὲν γε ἄλλο ἐστίν, οὐ ἐρῶσιν οἱ ἄνθρωποι, ἢ τοῦ ἀγαθοῦ.»
 «ἐρῶσι γὰρ εἶναι αὐτοῖς τὸ ἀγαθὸν καὶ αἰεὶ εἶναι, ὡς συλλήβδην εἶναι τὸν
 ἔρωτα τοῦ ἀγαθοῦ εἶναι αἰεὶ αὐτῷ τοῦτό τε ὄντα.» εἶναι αὐτὸν τόκον **15**
 ἐν καλῷ καὶ κατὰ τὸ σῶμα καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν. κυοῦν γὰρ δεῖ πάντας
 ἀνθρώπους καὶ κατὰ τὸ σῶμα καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν. καὶ ἐπειδὴ ἐν τινι
 ἡλικίᾳ γένωνται, τίκτειν ἐπιθυμεῖν τὴν φύσιν αὐτῶν. τίκτειν δ' ἐν μὲν
 αἰσχυρῷ μὴ δύνασθαι, ἐν δὲ τῷ καλῷ. τὴν γὰρ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς συνου-
U 122 σίαν τόκον εἶναι. καὶ εἶναι θεῖον τοῦτο τὸ πρᾶγμα. καὶ ἐν θνητῷ ὄντι **20**
 τῷ ζῳῷ ἀθάνατον κύησιν τε καὶ γέννησιν εἶναι. δεῖν γὰρ τῆς γεννήσεως,
 «ὅτι αἰγιγενὲς ἐστὶ καὶ ἀθάνατον ὡς θνητῷ ἢ γέννησις.» διὰ τοῦτο καὶ
 τὴν θνητὴν φύσιν κατὰ τὸ δυνατόν αὐτῇ ζητεῖν τὸ εἶναι αἰεὶ ἀθάνατος.
 τοῦτο δὲ δύνασθαι ταύτῃ μόνον τῇ γενέσει, ὅτι αἰεὶ καταλείπει ἕτερον νέον
 ἀντὶ τοῦ παλαιοῦ. «τούτῳ γὰρ τῷ τρόπῳ πᾶν τὸ θνητὸν σώζεσθαι, οὐ **25**
 τῷ παντάπασιν τὸ αὐτὸ αἰεὶ εἶναι ὡσπερ τὸ θεῖον, ἀλλὰ τῷ τὸ ἀπίδον καὶ
 παλαιούμενον ἕτερον νέον ἐγκαταλείπειν, οἷον αὐτὸ ἦν. καὶ ταύτῃ τῇ μη-
 χανῇ θνητὸν ἀθανασίας μετέχειν σῶμα.» ἀθανασίας δὲ μετ' ἀγαθοῦ ἀναγ-
V 186 καῖον ἐκ τῶν ὁμολογημένων ἐπιθυμεῖν τὸν ἔρωτα. εἶπερ τοῦτ' ἀγαθὸν
 ἑαυτῷ εἶναι αἰεὶ, ἔρωτος ἐστίν. ὅθεν καὶ τῶν ἀνθρώπων εἴ τις εἰς τὴν **30**
 φιλοτιμίαν βλέψειεν, θαυμάζειν ἂν, «ὡς δεινῶς διάκεινται ἔρωτι τοῦ ὀνο-
 μαστοῖ γενέσθαι καὶ κλέος εἰς τὸν αἰεὶ χρόνον ἀθάνατον καταθέσθαι, καὶ
 ὑπὲρ τούτου κινδύνους τε κινδυνεύειν ἐτοίμους εἶναι πάντας μᾶλλον ἢ ὑπὲρ
 τῶν παίδων καὶ χρήματα ἀναλίσκειν καὶ πόνους πονεῖν οὐστυνασοῦν καὶ
 ὑπεραποθνήσκειν. ἐπεὶ σὺ οἶει, ἔφη, Ἀλκηστιν ὑπὲρ Ἀδμήτου ἀποθανεῖν **35**
 ἂν, ἢ Ἀχιλλέα Πατρόκλῳ ἐπαποθανεῖν, ἢ προαποθανεῖν ἂν τὸν ἡμέτερον
 Κόδρον ὑπὲρ τῆς βασιλείας τῶν παίδων, μὴ οἰομένους ἀθάνατον μνήμην
 ἀρετῆς περὶ ἑαυτῶν ἔσεσθαι, ἦν νῦν ἡμεῖς ἔχομεν; πολλοῦ γε δεῖ, ἔφη,
B 84 ἄλλ' οἴμαι, ὑπὲρ ἀρετῆς ἀθανάτου καὶ τοιαύτης δόξης εὐκλεοῦς πάντες
U 122 πάντα ποιοῦσιν, καὶ ὅσῳ ἂν ἀμείνους ὦσι, τοσοῦτῳ μᾶλλον· τοῦ γὰρ ἀθα- **40**
 νάτου ἐρῶσιν.»
26 Καὶ ἐπίστησον, ὡς ἐνταῦθα Ἀχιλλέως καὶ Ἀλκῆστιος ἄλλως Σωκράτης
 ἢ ὁ Φαῖδρος τῷ παραδείγματι χρῆται. ὁ μὲν γὰρ ἐπὶ τὸ αἰσχυρότερον, ὁ

conferat. Bonis enim, quae expetit ac sibi magnopere studet acquirere, felicitatem hominis comparari. Audiendos item non esse illos, qui amantem sui dimidium dicunt quaerere, quod Aristophanes fabulose iocabatur et conflari quodam modo in unum coalescereque dicebat. Quae adversarius
 5 Platoni tribuere non veretur, cum tamen Socrates, qui Platonis opinionem exprimit, ita dicat: »Mea quidem sententia neque dimidii amor est neque totius, nisi bonum sit, quod ametur. Nam et pedes et manus abscindi sibi homines patiuntur, si forte ea membra vitium contrahere coeperint. Etenim ne sua quidem amare quemquam intellego, nisi rem bonam suam
 10 putet, malam alienam, cum nihil aliud homines ament quam bonum. Cupiunt enim et amant, ut bonum sibi et adsit et semper adsit, ut in summa amor sit rei bonae habendae semperque habendae appetitus.« Partum quoque amoris quendam fieri dicit tum corpore, tum etiam animo. Hominum enim naturam uterum partim corpore, partim animo gerere, cumque iusta aetatis
 15 ratio venerit, parturire nec deforme, sed formosum id, in quo pariat, petere. Maris itaque et feminae coitum partum corporis esse, et hoc praeclarum quoddam esse ac plane divinum, quod mortalem humani generis conditionem faciat immortalem, idque ipsum ab amore expeti, ut immortalis servetur et, quod bonum est, fiat, quantum natura patitur, hac ratione
 20 perpetuum. Hinc etiam labores suscipi ad res praeclaras obeundas, quo immortalis memoria servetur, hinc pericula mortemque ipsam homines libenter subire, ut nomen gloriamque apud posteros relinquunt. »An tu, inquit, censes Alcestem pro Admeto mortem oppetere voluisse, aut Achillem pro Patroclo, aut Codrum maiorem nostrum pro imperio filiorum suorum, nisi
 25 virtutis immortalem quandam memoriam se relicturos existimassent? Omnes profecto pro fama, pro gloria, pro nominis immortalitate omne suum studium operamque consumunt, et quo virtute praestantiores sunt, eo magis rebus agendis incumbunt.«

Sic igitur Socrates disserit. Quo in loco animadvertendum est, quam
 30 longe aliter Alcestis aut Achillis amorem Socrates quam Phaedrus accipiat. Phaedrus enim mortem illorum non satis honestam, Socrates honestissimam ponit, siquidem eos pro gloria et immortalitate nominis mortem oppetisse fatetur. Etenim Alcestem tametsi propter immoderatum mariti amorem, tamen non sine laudis cupiditate mortem vitae anteponendam

11 οὐδὲ *codd.* οὐ *Burnet* | 25 σώζεσθαι] σώζεται *edit* | 28 μετέχειν] μετέχει *edit.* | 33 ἐτοίμους εἶναι] ἐτοιμοὶ εἶσι *edit.* | 36 ἡμέτερον U B V ὑμέτερον *Burnet*

8 Plat. Conv. 205 e—206 a. | 22 Plat. Conv. 206 e. | 22 cf. Plat. Conv. 207 d. | 25 Plat. Conv. 208 a b. | 31 Plat. Conv. 208 c—e

- δ' ἐπὶ τὸ σεμνότερον αὐτῶν μέμνηται. οὐ γὰρ δι' αἰσχρὸν ἔρωτα, ἀλλὰ τοῦ καλοῦ καὶ ἀθανασίας ἐφιεμένους αὐτοὺς διαπράξασθαι, ἃ πεποιήκασιν, φάσκει. Ἄλκηστιν μὲν, εἰ καὶ δι' ἔρωτα, γαμικὸν μέντοι καὶ ἐπαινετὸν ὁμῶς ἀϊδίου μνήμης ἕνεκα, Ἀχιλλέα δὲ διὰ φιλίαν ἐπαινετὴν καὶ κλέος ἀείμνηστον καὶ ἀθάνατον, Κόδρον δὲ διὰ πολιτικὴν ἀρετὴν καὶ τῶν παιδῶν 5 ἀϊδιον βασιλείαν. ὥστε παυσάσθω ἀδίκως ἀθώοις ἀνδράσι λαιδορούμενος ὁ κατήγορος. τοὺς μὲν οὖν κατὰ τὰ σώματα ἐγκύμονας ὄντας πρὸς τὰς γυναῖκας μᾶλλον τρέπεσθαι φησὶ καὶ ταύτῃ ἐρωτικούς εἶναι διὰ παιδογονίας ἀθανασίαν καὶ μνήμην καὶ εὐδαιμονίαν ὡς οἷόν τε αὐτοῖς εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον πάντα ποριζομένους, τοὺς δὲ κατὰ τὴν ψυχὴν. εἶναι γὰρ καὶ τοὺς ἐν ψυχαῖς 10 κυοῦντας ἔτι μᾶλλον ἢ ἐν τοῖς σώμασιν. ἃ ψυχῇ προσήκει καὶ κυῆσαι καὶ
- V186^v κυεῖν. προσήκει δὲ φρόνησιν, σωφροσύνην καὶ δικαιοσύνην καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν. ὧν ὅταν τις ἐγκύμων ἐκ νέου ἢ τὴν ψυχὴν θεῖος ὧν, ἠκούσης τῆς ἡλικίας τίκτειν τε καὶ γεννᾶν ἤδη ἐπιθυμεῖν καὶ ζητεῖν περιῖόντα τὸ καλόν, ἐν ᾧ ἂν γεννήσειεν. ἐν γὰρ τῷ αἰσχυρῷ οὐδέποτε γεννήσειεν. εἴ πη 15 οὖν καλοῖς σώμασι καλῇ τε καὶ γενναίᾳ καὶ εὐφρεῖ ἐντύχη ψυχῇ, πάνυ τε ἀσπάζεσθαι τὸ συναμφοτέρων. καὶ πρὸς τοῦτον τὸν ἄνθρωπον εὐθύς εὐπο-
- U 128^v ρεῖν λόγων περὶ ἀρετῆς καὶ περὶ οἷων χρῆ εἶναι τὸν ἄνδρα τὸν ἀγαθόν, καὶ παιδεύειν ἐπιχειρεῖν, ἃ ἐπιτηδευτέον αὐτῷ, τίκτοντα καὶ γεννῶντα, ἃ πάλαι ἐκύει, καὶ τὸ γεννηθὲν συνεκτρέφοντα κοινῇ μετ' ἐκείνου, ὡς πολὺ 20 μείζω κοινωνίαν τῆς πατέρων καὶ παιδῶν πρὸς ἀλλήλους ἴσχειν τοὺς γε τοιούτους καὶ φιλίαν βεβαιότεραν ἅτε καλλίωνων καὶ ἀθανατωτέρων παιδῶν κεκοινωνηκότας, καὶ οἷους ἂν τις μᾶλλον ἑαυτῷ δέξαιτο παῖδας, ἢ οἷους Ὅμηρος καὶ Ἡσίοδος καὶ οἱ ἄλλοι ποιηταὶ κατέλιπον, ἢ Λυκοῦργος καὶ Σόλων νόμους σωτῆρας τῆς πολιτείας Λακεδαιμονός τε καὶ Ἀθηναίων καὶ 25 ὡς ἔπος εἰπεῖν τῆς Ἑλλάδος.
- 26 Ταῦτα μὲν οὖν τὰ ἐρωτικά τοῦ κατὰ ψυχὴν καὶ οὐρανίου ἔρωτος
- B 85^v ὄντα καὶ πᾶς τις ἂν μυηθῆι, φησί. τὰ δὲ τέλεά τε καὶ ἐποπτικά καὶ ὧν ἕνεκα ἐκεῖνά ἐστιν, εἴαν τις ὀρθῶς μετήι, ταῦτα δὲ μυηθῆναι μεγάλης ἂν εἴη εὐδαιμονίας. εἶναι γὰρ δεῖν ἐπ' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα τὸν γε ὀρθῶς μετι- 80 ὄντα φησὶν ἀπὸ τοῦ ἐν σώματι καλοῦ τὸ ἐπ' εἶδει καλὸν διώκοντα, ἐν τε καὶ ταῦτόν ἡγούμενον τὸ ἐπὶ πᾶσι τοῖς σώμασι κάλλος κάκειθεν ἐπὶ τὸ ἐν ψυχαῖς ἀνιόντα κάλλος, τιμιώτερον αὐτὸ ἡγησάμενον τοῦ ἐν σώματι, τὸ ἐν ἐπιτηδεύμασι καὶ νόμοις καλὸν θεώμενον. μετὰ δὲ τὰ ἐπιτηδεύματα ἐπὶ τὰς ἐπιστήμας ἀναγόμενον, ἵνα ἴδῃ αὖ ἐπιστημῶν κάλλος, καὶ βλέποντα 85 πρὸς πολὺ ἤδη τὸ καλὸν καὶ ἐπὶ τὸ πολὺ ἤδη πέλαγος τετραμμένον τοῦ καλοῦ καὶ θεωροῦντα πολλοὺς καὶ καλοὺς λόγους καὶ μεγαλοπρεπεῖς
- V 187^v τίκτειν. κἀνταῦθα ῥωσθέντα καὶ αὐξήθέντα ἐπὶ τὴν αὐτοεπιστήμην καὶ τὸ αὐτοκαλὸν καὶ ὄντως καλὸν καὶ οὐδὲν ἄλλο ἢ καλὸν ὄν ἀναχθῆναι. »δς
- U 123^v γὰρ ἂν, φησί, μέχρις ἐνταῦθα πρὸς τὰ ἐρωτικά παιδαγωγηθῆ, θεώμενος 40 ἐφεξῆς τε καὶ ὀρθῶς τὰ καλά, πρὸς τέλος ἤδη ἰὼν τῶν ἐρωτικῶν ἐξαίφνης κατόψεται τι θαυμαστὸν τὴν φύσιν καλόν, τοῦτο ἐκεῖνο, οὐ δὴ ἕνεκεν καὶ οἱ ἔμπροσθεν πάντες πόνοι ἦσαν, πρῶτον μὲν αἰεὶ ὄν καὶ οὔτε γιγνόμενον

duxisse, Achillem vero pariter et honestissimo amori et immortalitati nominis consuluisse. At Codrum partim boni et gratissimi civis officium in patriam praestitisse, partim filiis imperium suo interitu quaesivisse. Quae certe adversarii calumnias ostendunt vanas esse ac plane pueriles. Sed
 5 amoris partum illum corporeum mulieris inquit gremium requirere et ita per liberorum procreationem immortalitatem generis felicitatemque acquiri. At partu altero, qui utero animi in lucem proditur, sapientiam, iustitiam, temperantiam et reliqua virtutis genera procreari. Haec enim fas esse animum et utero ferre et parere. Quae si quis ab ineunte aetate ingenue
 10 educatus eruditusque conceperit, hunc, postquam per aetatem licuerit, parere foetumque producere in lucem vehementer cupere. Itaque formam petere liberalem, in qua partum emittat. Turpem enim ad hunc partum suscipiendum ineptam arbitrari. Quodsi ingenium liberale, ut natura fert, iunctum cum forma corporis liberali forte compererit, duci indicio corporis ad
 15 virtutem animi inferiorem, quam sancto immaculatoque amore complexum ea virtutis decora parere, quibus immortale nomen et felicitas longe perfectior comparetur. Itaque praeceptis instituire optimis, rationes rerum docere et omnino, quae ante utero gerebat, edere in lucem summa cum utilitate illius, in quo parere statuit, alere etiam partum una cum eo et
 20 ambos longe coniunctiores vivere quam patres cum liberis, constantiores etiam in amando esse, cum procreatione contineantur liberorum multo honestiorum ac diuturniorum — talium etiam facile dixerim, quales sibi quisque potius optaret — quam quos Homerus, Hesiodus ceterique poëtae reliquerunt, aut quales Lycurgus et Solon leges tutrices rei publicae Lacedae-
 25 moniorum et Atheniensium atque universae Graeciae condiderunt.

Hanc esse animi rationem amatoriam caelestisque operam amoris, 26 parereque eam cuique Socrates ait. Quamquam aliam quoque amoris rationem statuit in contemplanda idea longe perfectiorem, ad quam tandem hanc ipsam refert, et ad summam felicitatem ascribit illam adipisci ac
 30 possidere. Eundem enim ad ipsam rei rationem censet, et a pulchritudine corporis ad ideae, hoc est exemplaris pulcherrimi rationem, qua pulchra omnia uniuntur, docet esse transeundum. Animi etiam pulchritudinem nobiliorem quam corporis statui oportere existimat et legum officiorumque formam elegantiolem censerit. Hinc scientiarum decorem petere et in pelagus tandem pulchritudinis dirigendo magnifice parere. Hic receptis auctisque viribus reduci ad ipsam sciendi ideam et pulchritudinis rationem ac speciem, vereque pulchrum et nihil aliud nisi pulchrum ipsum agitare.
 »Qui enim, inquit, hucusque amatoria facultate erudietur contemplando per ordinem pulchrarum rerum genera, hic ad extremum videbit mirum
 40 quoddam pulchritudinis genus, videlicet id ipsum, cuius causa labor omnis

16 ἐντόχη U ἐντόχαι V | 38 κἀνταῦθα U καὶ ταῦτα B V M

39 Plat. Conv. 210 e. 213 a.

οὔτε ἀπολλύμενον, οὔτε αὐξανόμενον οὔτε φθίνον, ἔπειτα οὐ τῇ μὲν καλόν, τῇ δὲ αἰσχρόν, οὐδὲ τοτέ μὲν, τοτέ δὲ οὐ, οὐδὲ πρὸς μὲν τὸ καλόν, πρὸς δὲ τὸ αἰσχρόν, οὐδ' ἔνθα μὲν καλόν, ἔνθα δ' αἰσχρόν, ὡς τισὶ μὲν ὄν καλόν, τισὶ δ' αἰσχρόν· οὐδ' αὖ φαντασθήσεται αὐτῷ τὸ καλόν οἷον πρόσωπόν τι οὐδὲ χεῖρες οὐδὲ ἄλλο οὐδέν, ὧν σῶμα μετέχει, οὐδέ τις λόγος οὐδὲ ἐπι- 5
στήμη τις, οὐδέ που ὄν ἐν ἑτέρῳ τινί, οἷον ἐν ζῳῳ ἢ ἐν γῆ ἢ ἐν οὐρανῷ ἢ ἐν τῷ ἄλλῳ, ἀλλ' αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ μεθ' ἑαυτοῦ μονοειδὲς αἰεὶ ὄν, τὰ δὲ ἄλλα πάντα καλὰ ἐκείνου μετέχοντα τρόπον τινὰ τοιοῦτον, οἷον γιγνο-
μένων τε τῶν ἄλλων καὶ ἀπολλυμένων μηδὲν ἐκεῖνο μήτε τι πλεόν μήτε
ἐλαττον γίνεσθαι μηδὲ πάσχειν μηδέν. 10

27 Ὅταν δὲ δὴ τις ἀπὸ τῶνδε διὰ τὸ ὀρθῶς παιδευαστεῖν ἐπανιῶν ἐκεῖνο τὸ καλὸν ἀρχήται καθορᾶν, σχεδὸν ἂν τι ἄπτοίτο τοῦ τέλους. τοῦτο γὰρ δὴ ἐστὶ τὸ ὀρθῶς ἐπὶ τὰ ἐρωτικά ἰέναι ἢ ὑπ' ἄλλου ἄγεσθαι, ἀρχό-
μενον ἀπὸ τῶνδε τῶν καλῶν ἐκείνου ἕνεκα τοῦ καλοῦ αἰεὶ ἐπανιέναι, ὥσπερ
ἐπαναβαθμοῖς χρώμενον, ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἐπὶ δύο, καὶ ἀπὸ δυοῖν ἐπὶ πάντα 15
B 85^v τὰ καλὰ σώματα, καὶ ἀπὸ τῶν καλῶν σωμάτων ἐπὶ τὰ καλὰ ἐπιτηδεύματα,
U 124^v καὶ ἀπὸ τῶν καλῶν ἐπιτηδευμάτων ἐπὶ τὰ καλὰ μαθήματα, καὶ ἀπὸ τῶν
μαθημάτων ἐπ' ἐκεῖνο τὸ μάθημα τελευτήσῃ, ὃ ἐστὶν οὐκ ἄλλου ἢ ἐκείνου
τοῦ καλοῦ μάθημα, καὶ γινῶ αὐτὸ τελευτῶν, ὃ ἐστὶ καλόν. ἐνταῦθα τοῦ
βίου, εἴπερ που ἄλλοθι, βιωτὸν ἀνθρώπῳ, θεωμένῳ αὐτὸ τὸ καλόν. ὃ ἂν 20
ποτ' ἰδῆς, οὐ κατὰ χρυσίον τε καὶ ἐσθῆτα καὶ τοὺς καλοὺς παῖδάς τε καὶ
V 187^v νεανίσκους δόξει σοι εἶναι, οὓς νῦν ὀρῶν ἐκπέπληξαι καὶ ἔτοιμος εἶ καὶ
σύ καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἐρῶντες τὰ παιδικὰ καὶ ξυνόντες αἰεὶ αὐτοῖς, εἴ πως
οἷόν τ' ἦν, μήτ' ἐσθίειν μήτε πίνειν, ἀλλὰ θεᾶσθαι μόνον καὶ ξυνεῖναι. τί
δῆτα, ἔφη, οἴομαι εἶ τῷ γένοιτο αὐτὸ τὸ καλὸν ἰδεῖν εἰλικρινές, καθαρόν, 25
ἄμικτον, ἀλλὰ μὴ ἀνάπλεων σαρκῶν τε ἀνθρωπίνων καὶ χρωμάτων καὶ
ἄλλης πολλῆς φλυαρίας θνητῆς, ἀλλ' αὐτὸ τὸ θεῖον καλὸν δύναίτο μονοειδὲς
κατιδεῖν; ἄρ' οἶει, ἔφη, φαῦλον βίον γίνεσθαι ἐκεῖσε βλέποντος ἀνθρώπου
καὶ ἐκεῖνο, ὃ δεῖ, θεωμένου καὶ ξυνόντος αὐτῷ; ἢ οὐκ ἐνθυμῆ, ἔφη, ὅτι
ἐνταῦθα αὐτῷ μνησχοῦ γενήσεται ὀρῶντι, ὃ ὀρατὸν τὸ καλόν, τίκτειν οὐκ 30
εἰδῶλα ἀρετῆς, ἅτε οὐκ εἰδώλου ἐφαπτομένῳ, ἀλλὰ ἀληθῆ, ἅτε τοῦ ἀλη-
θοῦς ἐφαπτομένῳ· τεκόντι δὲ ἀρετὴν ἀληθῆ καὶ θρεψαμένῳ ὑπάρχει θεο-
φιλεῖ γενέσθαι, καὶ εἴπερ τῷ ἄλλῳ ἀνθρώπων ἀθανάτῳ καὶ ἐκείνῳ.»

28 Τοιαῦτα, ὧ ἄνδρες ἀκροαταί, τὰ Σωκράτου καὶ Πλάτωνος ἐρωτικά.
τοιοῦτον ἔρωτα, τοιοῦτον ἐραστήν καὶ ἐρώμενον σέβονται. τοῦτον τιμῶσι, 35
U 124^v τοῦτον ἐπιτηδεύειν τοὺς εὖ βιώσασθαι μέλλοντας παρακελεύονται, εἰς οὐρανὸν
ἐκ τῶν ἐπιγείων καὶ ὀρωμένων δὴ τούτων ἀναχθῆναι, εἰς τὸ νοητὸν καὶ
ὄντως καλὸν ἀνατετάσθαι καὶ τῇ ἐκείνου θεωρίᾳ ἐνασχολεῖσθαι τῆς ἐσχάτης
εὐδαιμονίας καὶ μακαριότητος ἐπιτυχόντας, οὐχ οἷον ὁ κατήγορος οὗτος
τοῖν ἀνδροῖν τούτοις κατηγορεῖ φλυαρῶν ἢ ἐκῶν ἢ ἄκων εἴτε ὑπὸ φθόνου 40
εἴτε ὑπὸ ἀνοίας. »θεοπρεπῶς γάρ, φησὶ Διονύσιος ὁ μέγας, τοῦ ὄντος ἔρωτος
οὐχ ὑφ' ἡμῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς τῶν λογίων αὐτῶν ὑμνουμένου τὰ
πλήθη μὴ χωρήσαντα τὸ ἐνοειδὲς τῆς ἐρωτικῆς θεωρυμίας οἰκείως ἑαυτοῖς

susceptus est. Hoc primum quidem semper est, nec oritur aut interit, neque augetur aut minuitur. Praeterea non partim pulchrum, partim turpe est, aut interdum pulchrum, interdum turpe, aut in alia re pulchrum, in alia re turpe, aut aliis pulchrum, aliis turpe. Nec vero videbitur ipsum
 5 pulchrum velut facies quaedam aut pectus aut manus aut quodvis corporis particeps, nec sicut ratio aut scientia quaedam, nec in aliqua re positum, verbi gratia in animali aut terra aut caelo aut aliqua alia re huiusmodi, sed ipsum per se secum, uniforme, sempiternum. Cetera vero pulchra ita illo participant, ut, dum ipsa oriuntur atque intereunt, nec augeatur
 10 illud nec minuatur nec pati aliquid possit.

Cum itaque ex his quispiam per amorem honestum et probum
 repetens pulchrum illud supernum intueri coeperit, iam paene finem attingisse iudicandus est. Haec est enim ratio illa recte in amore proficiscendi, sive suo quis sive alterius ingenio utitur, ut hinc ex pulchris, quae apud
 15 nos sunt, initium capiatur superni illius pulchri gratia, quasi per gradus ab uno ad duos, a duobus ad omnia corpora, mox a corporibus ad pulchra officia, tum ab officiis ad pulchras disciplinas, post a disciplinis ad illam disciplinam, quae non nisi pulchri ipsius disciplina sit, et postremo pulchrum ipsum per se cognoscatur. Hac vitae ratione magis quam alia
 20 videndum in pulchro ipso per se contemplando. Quod si videre poteris, profecto non tale tibi videbitur, quale aurum aut vestis aut adolescentulus, quem, quando aspicias, admiraris vehementer et tam tu quam alii plures amantes ita animo ardetis, ut his deliciis incumbere semper velitis, nec cibus aut potus vobis curae sit, modo illis frui possitis. Quodsi haec ita
 25 hominem rapiunt, quid fore putandum est, si quis pulchrum ipsum summum, sincerum, purum, immistum, non humana carne, non colore, non multis aliis mortalibus nugis implicitum, si ipsam, inquam, divinam pulchritudinem uniformem valeat intueri? Num pravi hominis vitam existimas illuc posse aspirare et, quod videndum praecipue est, videre eidemque
 30 adesse? An tantummodo homini virtute praedito facultatem dari pariendi non virtutis simulacra, sed veram virtutem, quae ab homine virtutem adepto contingi possit? Hanc autem veram virtutem qui peperit educavitque, carissimus deo est, et si cui immortalitatis munus debetur, ei ipsi deberi par est.»

35 Hi sunt, viri optimi, amores illi Socratis atque Platonis, hunc amorem, hanc venerem, has delicias probarunt illi et coluerunt. Sic amare amarique hortantur, ita patere in caelum aditum amanti amatoque fatentur.

10 πάσχειν U B V πάσχει M | 15 ἐπαναβαθμοῖς] ἐπαναβασμοῖς Burnet | 17 καὶ ἀπὸ codd. et Burnet ἕως ἀπὸ Hermann | 18 τελευτήσῃ codd. τελευτήσῃ Hermann τελευτήσῃ Burnet | ἐκείνου codd. αὐτοῦ ἐκείνου edit. | 20 ὃ δεῖ U B V ὅ δεῖ Burnet | 43 οἰκειῶς scripsi οἰκειῶσαι U B V

41 Dionys. Areop. De Div. Nom. IV. 12 (Migne P. gr. 3, 709 B C).

ἐπὶ τὸν μεριστὸν καὶ σωματοπρεπῆ καὶ διηρημένον ἐξωλίσθησαν, ὅς οὐκ ἔστιν ἀληθῆς ἔρωσ, ἀλλ' εἶδωλον, ἢ μᾶλλον ἐκπτώσις τοῦ ὄντως ἔρωτος.»

B 86 ὃν δηλονότι ὁ κατήγορος ὡς καὶ αὐτὸς εἰς τῶν τοῦ πλήθους ὧν καὶ οὐδαμοῦ
 V 188 τοῦ ἐνιαίου, τοῦ θείου καὶ ἐνὸς ἔρωτος ἐκείνου χωρητικὸς τοῖς ἀνδράσι
 προφέρει ὡς δὴ κατ' αὐτὸν καὶ ὁμοίοις αὐτῷ οὖσιν. τοῦτο δὲ πάμπολυ 5
 διαφέρει. οὕτω γὰρ θεῖοι καὶ σεβάσμιοι εἰσι δὴ καὶ δοκοῦσι πᾶσι σοφοῖς
 οἱ περὶ ἔρωτος Σωκράτους καὶ Πλάτωνος λόγοι, ὡς καὶ τὸν θεῖον καὶ ἱερὸν
 Διονύσιον, τὸν Ἱεροθέου τοῦ μεγάλου μαθητὴν, τοῦ Παύλου τοῦ μετὰ Πέτρου
 κορυφαίου τῶν ἀποστόλων φοιτητὴν, τὸν τῆς θεολογίας ἡμῶν πρῶτον γενό-
 μενον καθηγητὴν, μὴ ἐπαισχυνθῆναι αὐταῖς λέξεσιν, αὐτοῖς ῥήμασιν, ὡς ἐν- 10
 ταῦθα ἡμεῖς ἐξεθήκαμεν, ἐν τῷ τετάρτῳ περὶ Θεῶν Ὀνομάτων, ἢ καὶ πρῶ-
 τερον εἴρηται, κεφαλαίῳ περὶ τούτου μεγαληγορήσαι. ἀναγνώτω πᾶν ἐκεῖνο
 U 125 μακρότατον ὃν τὸ κεφάλειον ὁ βουλόμενος, καὶ εὐρήσει πολλὰ μὲν ἐνθεα
 καὶ θεῖα νοήματα περὶ ἔρωτος ἐκεῖ ἐγκείμενα, πολλὰ δὲ εἰς ὕμνον αὐτοῦ
 εἰρημένα. πάντα δὲ ἐκ τῶν τοῦ Πλάτωνος οὐ διανοία μόνον, ἀλλὰ καὶ λέξεσι 15
 ταῖς αὐταῖς εἰλημμένα. εἰ δ' ὁ κατήγορος οὗτος καὶ τὰ ῥήματα καὶ τὴν
 διάνοιαν Πλάτωνος διασύρει, τί περὶ τῶν ἱερῶν τῆς ἐκκλησίας διδασκάλων
 ἐρεῖ ταῦτά τῳ Πλάτωνι καὶ διανοησαμένων καὶ φηγεξαμένων; »τί ἐρῶ, φησί,
 τίνας ἐπικαλέσομαι ἄρρωγούς, τίνας μοι καταστήσω κριτάς; τὴν ἀνθρώπων
 ἢ τὴν θεοῦ ἐπικαλέσομαι πίστινα. ἴδωμεν οὖν τίνας ἕνεκα τοσοῦτον ἄχθεται 20
 καὶ διὰ τί οὕτω χαλεπῶς φέρει τὰ λεγόμενα, ἐπὶ κακῷ ἀεὶ ἐκλαμβάνων τὰ
 καλῶς εἰρημένα. δικαστὰς ζητεῖν φαίνεται. τίνας εὐρήσει; Λύγουστίνου,
 Ἱερωνύμου, Ἱεροθέου, Διονυσίου, Ἱγνατίου ἢ βελτίους ἢ ἀξιοπιστοτέρους,
 τοὺς αὐτοὺς ἀγίους καὶ σοφωτάτους ἅμα γενομένους, οἱ καὶ ῥήματα καὶ
 διάνοιαν Πλάτωνος ἐγκρίνουσι καὶ ταῦτά ἐκεῖνω φασὶ τοῦ τε κατηγοροῦ 25
 τουτουῖ ὡς συκοφάντου καταψηφίζονται; πίστιν ἀνθρώπων, πίστιν ἐπιβοᾶται
 θεοῦ, ἣν αὐτὸς τῶν ψυχῶν ἀπελαύνει, τοῦ θείου ἔρωτος ἀποτρέπων· καὶ
 πλείστοις ὀνειδέσιν αὐτὸν ψέγων, ὃν Πλάτων καὶ Διονύσιος καὶ οἱ λοιποὶ
 τῆς ἐκκλησίας διδάσκαλοι σέβονται.

29 Ἄλλ' ἐκ μὲν Φαίδρου καὶ Συμποσίου ταῦτα ἀρκείτω. ἐπεὶ δὲ πολὺς 30
 V 188 ἔγκειται ἐν διαφόροις τόποις περὶ τῶν αὐτῶν παλιλλογῶν ὁ παλαίματος οὗτος,
 ἀκούσωμεν, οἷα κατὰ τοῦ ἀτάκτου τούτου ἔρωτος ἐν Νόμοις ὁ Πλάτων
 νομοθετεῖ, οὐ τὴν παιδοφθορίαν μόνον ἀπαγορεύων καὶ τῆς ἰδίας πόλεως
 ἀπελαύνων, ἀλλὰ καὶ τὴν οὐ μόνον ἄδικον, ἀλλὰ καὶ ἄγονον γυναικῶν χρῆσιν.
 ἐν μὲν τῷ ἕκτῳ· »ὅταν τινὲς παῖδας γεννήσωσι, φάσκων, κατὰ νόμους, 35
 ἐὰν ἀλλοτρίᾳ τις περὶ τὰ τοιαῦτα κοινωνῇ γυναικὶ ἢ γυνὴ ἀνδρὶ, ἐὰν μὲν
 παιδοποιουμένοις ἔτι, τὰ αὐτὰ ἐπιζήμια αὐτοῖς ἔστω, καθάπερ τοῖς ἔτι
 γεννωμένοις εἴρηται. μετὰ δὲ ταῦτα ὁ μὲν σωφρονῶν καὶ σωφρονοῦσα εἰς
 τὰ τοιαῦτα ἔστω πάντῃ εὐδόκιμος, ὁ δὲ τοῦναντίον ἐναντίως τιμάσθω, μᾶλλον
 δὲ ἀτιμαζέσθω.» ἐν δὲ τῷ ὀγδόῳ· »αὐτὸ γὰρ τοῦτο ἦν τὸ παρ' ἐμοῦ 40
 λεχθέν, ὅτι τέχνην ἐγὼ πρὸς τοῦτον τὸν νόμον ἔχοιμι τοῦ κατὰ φύσιν χρῆσθαι
 τῇ τῆς παιδογονίας συνουσίᾳ, τοῦ μὲν ἄρρενος ἀπεχομένους μὴ κτεινοντάς
 τε ἐκ προνοίας τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος, μηδ' εἰς πέτρας τε καὶ λίθους

Hoc modo felices futuros affirmant, si in contemplanda vera divinaque pulchritudine versentur, non si, quem ad modum adversarius scribit, in unum confusi iisdem semper amoribus, voluptate libidineque perfruantur. Ita cum ceteri omnes, tum imprimis divus Dionysius discipulus divi Hierothei 5 divique Pauli apostoli, doctor nostrae religionis primus, accipiunt Platonis amorem. »Et veri, inquit Dionysius, amoris, qui non solum a nobis, sed etiam a sacris litteris laudatur, uniformem rationem multitudo capere sibi-que accommodare non potuit, sed ad dividuum, corporeum, multiplicem et dispartitum amorem dilapsa est, qui non verus est amor, sed simula- 10 crum, vel potius lapsus veri amoris.« Iisdem etiam verbis sanctissimus vir, quibus Plato usus est, cum de amore quarto de Divinis Nominibus libro loqueretur, ut dictum iam atque ostensum est. Totum illud de amore caput laus et commendatio amoris est ex Platonis sermone deducta non modo sensu, sed etiam vocabulis iisdem. Quodsi obiurgator iste 16 sententiam Platonis vituperat, quid de sanctissimis nostrae religionis doctoribus dicet, qui eadem cum Platone et sentiunt et loquantur? »Quid dicam, adversarius inquit, quos appellabo? Qui mihi iudices erunt? Hominum aut dei fidem exclamabo.« Sed cur tam vehementer indignetur molesteque ferat homo, qui male, quae bene dicuntur, accipere solet, non video. 20 Iudices tamen videtur petere et iam iudices adsunt: Augustinus, Hieronymus, Hierotheus, Ignatius, Dionysius et permulti alii sanctissimi ac sapientissimi viri, qui Platonis dicta atque sententias probant, accusatorem ipsum calumniatorem esse iudicant. Fidem requirit hominum, dei etiam fidem exclamat, quam penitus tollit, dum amorem divinum, quem Plato commen- 25 dat, improbat atque vituperat.

Sed ut tam gravem adversarii indignationem propterea fuisse intelle- 29 gatis, quia Plato scelera improbarit potius, quam probarit, audite, quid Plato ipse octavo libro de Legibus dicat. »Hoc est, inquit, quod a me dictum est, ingenium scilicet atque sollertiam adhibere me posse ad hanc 80 legem, quo usus procreandorum liberorum, ut natura requirit, servetur, si abstinent amare, ne genus humanum consulto ita interimant, si cavent, ne in terram et lapides semen iaciant, ubi nunquam actis radicibus vim suam genitalem atque naturam capere possit, si abstinent ab omni femineo solo, in quo id, quod satum sit, nequeat enasci.« »Quin etiam si nobilem 85 innuptamque mulierem nemo tangere audeat, sed sua quisque contentus uxore vivat nec semina irreligiosa et spuria pelicibus mandet aut in

8 Πέτρου B V Πέτρον U | 16/29 εἰ δ' ὁ κατήγορος — σέβονται B² in marg. V M Z in textu | 24 οἱ V add. τε | 80 Ἄλλ' ἐκ μὲν Φαίδρου B² V M ἐκ μὲν τοῦ Φαίδρου U B | 81 περὶ τῶν U περὶ τ' B M | 85 τινὲς U B δὴ Burnet | γεννήσωσι codd. γεννήσονται Burnet | 89 πάντα U B V πάντα Burnet

18 Georg. Trap. Comparat. III. 2. | 36 Plat. Legg. VI. 784 c. | 40 Plat. Legg. VIII. 838 e—839 a.

- σπείροντας, οὐ μήποτε φύσιν τὴν αὐτοῦ ριζωθὲν λήψεται γόνιμον, ἀπεχο-
 μένους δὲ ἀρούρας θηλείας πάσης, ἐν ἧ μὴ βούλοισι' ἂν σοι φύεσθαι τὸ
 U 125^v σπαρένα. καὶ αὖ· »μηδένα τολμᾶν μηδενὸς ἀπτεσθαι τῶν γενναίων ἅμα
 B 86^v καὶ ἐλευθέρων πλὴν γαμετῆς ἑαυτοῦ γυναικός, ἄθρυτα δὲ παλλακῶν σπέρματα
 καὶ νόθα μὴ σπείρειν, μηδὲ ἄγονα ἀρρένων παρὰ φύσιν. ἢ τὸ μὲν τῶν 6
 ἀρρένων πάμπαν ἀφελοίμεθ' ἂν, τῶν δὲ γυναικῶν, εἴ τις συγγίνοιτό τι
 πλὴν ταῖς μετὰ θεῶν καὶ ἱερῶν γάμων ἐλθούσαις εἰς τὴν οἰκίαν ὠνηταῖς
 εἶτε ἄλλω ὁτῶ οὖν τρόπῳ κληταῖς, μὴ λανθάνων ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας
 πάσας, τάχ' ἂν ἄτιμον αὐτὸν τῶν ἐν τῇ πόλει ἐπαίνων νομοθετοῦντες ὀρθῶς
 ἂν δόξαιμεν νομοθετεῖν.« καὶ τῷ ἐνάτῳ δίκας τοῖς περὶ ταῦτα ἀμαρτάνουσιν 10
 ἐπιτιθεῖς· »ἐὰν ἐλευθέραν γυναῖκα βιάζηται τις, φησὶν, ἢ παῖδα περὶ τὰ
 ἀφροδίσια, νηποινὴ τεθνάτω ὑπὸ τε τοῦ ὑβρισθέντος βία καὶ ὑπὸ πατρὸς
 V 189 ἢ ἀδελφῶν ἢ υἱέων. ἐὰν τε ἀνὴρ ἐπιτύχη γαμετῆ γυναικὶ βιαζομένη, κτείνας
 τὸν βιαζόμενον, ἔστω καθαρὸς τῷ νόμῳ.« τοσοῦτον ἀποδεῖ Πλάτων τοῦ
 τὴν ἄρρενα συγχωρεῖν ἀφροδίτην καὶ τῷ τοιούτῳ ἐνδοῦναι μιάσματι, ὡς 15
 μήτε ἄλλοτριαν γαμετὴν μήτε ἐλευθέραν βιάζεσθαι συγχωρεῖν. καὶ ὁ μάλιστα
 θαυμαστόν καὶ τοῖς εὐαγγελικοῖς νόμοις συνωδόν, μηδὲ θηλεία στείρα καὶ
 ἀγόνῳ εἰς κοίτην συνελθεῖν βούλεται, ἀντικρυς παιδοποιεῖται ἕνεκα μόνης τὴν
 ἄρρενος καὶ θήλεος συνουσίαν συγχωρῶν τοῖς γε ἄλλοις. ἑαυτὸν γὰρ καὶ
 τοῦ νομίμου γάμου ἀνώτερον τετήρηκεν, ἐν παρθενίᾳ καὶ πάσης ἡδονῆς 20
 τῆς περὶ τὰ ἀφροδίσια παντελεῖ ἀποχῆ διαζήσας, ὡς καὶ ὁ μέγιστος ἐν
 Χριστιανοῖς θεολόγος Θωμᾶς ὁ ἐκ τοῦ Ἀκυτνοῦ ἐν τῷ ὑστέρω τῶν ὑστέρων
 βιβλίῳ ἐν τῷ περὶ παρθενίας κεφαλαίῳ φησί. »φέρεται, λέγων, παρὰ τοῖς
 ἀρχαίοις μόνον τὸν Πλάτωνα πάσης ἀφροδισίων ἡδονῆς διὰ τὴν ἐπιθυμίαν
 τῆς περὶ τὴν ἀλήθειαν θεωρίας ἀποσχέσθαι.« 25
- 30 Εἰ δ' ὁ Λαέρτου Διογένης ἐν τῷ αὐτοῦ Πλάτωνος βίῳ μεираκίων τινῶν
 αὐτὸν ἐρασθῆναι δοκεῖ λέγειν, εἰς ἃ καὶ τινὰ ἐπιγράμματα πεποιηκέναι ἐρωτικά,
 ῥαδίως ἂν ἐξ αὐτοῦ γνώης τοῦ λόγου μὴ ὡς αὐτοῦ γνώμην ταῦτα λέγειν
 αὐτόν, μηδ' ὡς ἀληθῆ τὰ εἰρημένα ἐγκρίνοντα, ἀλλ' εἰς κωμικοὺς τινὰς
 συκοφάντας καὶ Ἀρίστιππον Κυρηναῖον ἀναφέροντα τά γε τοιαῦτα, αὐτὸν 30
 μέντοι τό γε καθ' αὐτὸν οὐ μόνον τοῦ μιάσματος τούτου ἀνώτερον οἰόμενον
 εἶναι Πλάτωνα, ἀλλὰ καὶ δυσχεραίνοντα καὶ σφόδρα ἀχθόμενον ἐπὶ ταῖς
 τοιαύταις κατὰ τοῦ ἀνδρὸς συκοφανταῖς. μετὰ γὰρ τὸ τὴν αὐτοῦ γένεσιν
 καὶ τροφήν καὶ παιδείαν καὶ ἀρετὴν καὶ τινὰ τῶν δογμάτων ἐκθεῖναι, καὶ
 οἷα περὶ αὐτοῦ ἦν παρ' ἅπασιν δόξα, καὶ ὡς εἰς Ὀλύμπια ἀνιόντα ἅπαντες 35
 Ἕλληνας ἐπιστραφοῖεν εἰς αὐτόν, καὶ ὡς Μιθριδάτης ὁ Πέρσης ἀνδριάντα
 αὐτοῦ ἀναθεῖη εἰς Ἀκαδημίαν, ἐπάγει καὶ μάλα ἀχθόμενος· »τοιοῦτος δὲ
 ὢν ὅμως ἐσκώφθη καὶ αὐτὸς ὑπὸ τῶν κωμικῶν«. καὶ ἐκτίθησιν, ἅτε ἱστορίαν
 V 189^v συγγραφέων, καὶ τὰ ὑπὸ τῶν κωμικῶν κατ' αὐτοῦ εἰρημένα καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ
 Κυρηναίου Ἀριστίππου, οὐ ἐμνήσθημεν, περὶ ἐρωτος μεираκίων σεσυκοφαντη- 40
 μένα. πότερον δ' ἀληθῆ ταῦτα κατὰ Πλάτωνος Ἀρίστιππος εἴρηκεν ἢ
 διαρρήδην συκοφαντῶν, καὶ πόσου αὐτόν τε καὶ τοὺς αὐτοῦ λόγους ποιητέον,
 εἴ τις βούλοιο γινῶναι, τὸν αὐτοῦ βίον παρὰ τῷ αὐτῷ Διογένη τῷ Λαέρτῳ

marem praeter naturam iaciat inane semen ac sterile. An maris quidem hunc usum prohibere omnino debemus, mulierum autem ita describere, ut, si quis cum aliqua congressus fuerit praeter eas, quas cum diis et sacris nuptiis domum duxerit vel emptas aliove modo acquisitas habuerit nec lateat omnes sic egisse, hunc si honore ac laude rei publicae privari lege statuerimus, recte sancitum sit.« Nono etiam libro huiusmodi delictis supplicia statuens: »Si quis, inquit, mulieri aut puero vim per libidinem affert, impune ab eo occidi possit, cui allata vis est, aut a patre vel fratre vel filio. Et si maritus uxorem violari repererit, interficere impune possit eum, qui violat.« Sic Plato lege constituit, ne cui liceat marem ad libidinem provocare, quem adversarius bonorum morum subversorem et in clunibus puerorum versari solitum dicit. Sic cum nostris evangelicis legibus convenit, quando ne mulieris quidem sterilis aut infecundae concubitum permittit. Quid de ea re loquar, quam significare videtur, cum dicit: »Si cavent, ne semen in terram et lapides iaciant«? His enim verbis id vitii vetat, quod religionis nostrae professores mollitiei nomine reprehendunt et damnant. Usque adeo rem omnem veneream Plato semper detestatus est, ea dumtaxat excepta, quae procreandorum liberorum gratia permittitur, nec tam in alios quam in se ipsum iudex fuit acer atque severus. Quippe ne legitimis quidem nuptiis immiscere se voluit, sed integerrime semper et castissime vixit, quod etiam ex dictis sanctissimi atque sapientissimi viri Thomae Aquinatis, ubi in secunda secundae de virginitate loquitur, colligi potest. »Legimus, inquit, Platonem unum apud veteres abstinuisse ab omni venerea voluptate, studio contemplandae veritatis et optimarum artium cupiditate.«

Quodsi Diogenes Laertius Platonem in eo libro, quem de eius vita et moribus scribit, adolescentulos quosdam dicit in deliciis habuisse, et epigrammata quaedam lasciviora adiungit, facile intellegi potest minime eum ex sua sententia ista scripsisse, sed ad comicos quosdam et Aristippum referri. Nam, quod ad ipsius Diogenis opinionem pertinet, non modo hoc vitium alienum a Platonis moribus arbitratur, verum etiam moleste admodum fert calumniam hanc in tantum virum et plane, quid ipse sentiat, exprimit. Quippe postquam de ortu, educatione, eruditione, virtute, opinionibus Platonis honeste honorificeque locutus est et, quatenam de eo viro apud omnes opinio fuerit, declaravit, utque ingredientem Olympia Graeci omnes spectare consueverint et Mithridates Persa statuam eius in Academia collocarit, haec affert. »Sed quamquam ita virtute Plato claruerit,

2 βούλοιτ' U B βούλοιο Burnet | 26/492,25 εἰ δ' ὁ Λαέρτου — μαρτυροῦσιν U om. B² in marg. V M Z in textu. | 31 ολόμενον B² M ολόμενος V | 35 ἀνιόντα B² V ἀνιόντος M | 42 πόσου B²?, V πόσα M

3 Plat. Legg. VIII. 841 d, e | 11 Plat. Legg. IX. 874 c. | 28 cf. Thom. Aq. Summa theol. II. 2. quaest. 152. art. 2. | 27 cf. Diog. Laert. (ed. Cobet) III. 21—23. | 87 Diog. Laert. III. 22.

ἀναγνώτω. εὐρήσει γὰρ αὐτόν, ἔν' ἐν βραχεῖ τὸ πᾶν εἶπω, χρημάτων τε καὶ γαστρὸς καὶ παντοίων ἡδονῶν ἥττονα καὶ τῶν ἐν δυναστείαις εὐφυέστατον κόλακα καὶ Διονυσίου τοῦ Συρακουσίων τυράννου ἀνδράποδον αἰσχιστον καὶ πρὸς τούτοις ἐχθρὸν ἄσπονδον Πλάτωνος, ἐχθρὸν Ξενοφῶντος, πάντων ἀπλῶς τῶν καλῶν τε καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν κατήγορον. ὁ φαύλων ἔργον ὁ ἀνθρώπων ἐστίν, οἱ τὰ ἴδια αἰσχη καὶ τὴν διαστροφήν τῶν ἡθῶν ἢ ἐπι-καλύπτειν ἢ παραμυθεῖσθαι βουλόμενοι ἀκόλαστον γλώτταν κατὰ τῶν ἀναιτίων κινουῦσι, κοινωνοὺς ἔχειν καὶ ἄλλους τῆς ἰδίας κακίας καὶ μοχθηρίας ἐπιδειῖξαι βουλόμενοι. πῶς οὖν ἂν τις τὸν νοῦν ὑγιαίνων τοιοῦτον αὐτὸν ὄντα ἄξιον κατὰ τοιοῦτου ἀνδρὸς παραδέξαιτο μάρτυρα; τίς οὐκ ἂν αὐτόν 10 ἐς κόρακας ἀποπέμψαι, ὃ κατὰ Πλάτωνος ἐγκλήματα πλάττει, αὐτοῦ δικαίως τῷ ὄντι καταψηφισάμενος; ἢ γε μὴν Διογένης οἶαν περὶ Πλάτωνος ἔχει δόξαν, δι' ἧλου τε τοῦ βιβλίου, ὃ καὶ περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς χρηστότητος τῶν ἡθῶν καὶ τρόπων αὐτοῦ καὶ σοφίας καὶ κοσμιότητος τῆς περὶ πάντων συνεγράψατο, διαρρήδην δηλοῖ καὶ οἷς ἐπιγράμμασι πεποιήκεν εἰς αὐτόν, 15 πάσης εὐφημίας οὐσί μεστοῖς. ὧν ἐν καὶ τοῦτό ἐστι τὸ ἐλεγείον·

»Φαῖβος ἔφυσε βροτοῖς, Ἄσκληπιὸν ἠδὲ Πλάτωνα,

τὸν μὲν ἵνα ψυχὴν, τὸν δ' ἵνα σῶμα σώσια.

οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὸν Σπευσίππου, τοῦ ἀδελφιδοῦ Πλάτωνος, βίον συγγράφων· »ἔμεινε, φησὶν, ἐπὶ τῶν αὐτῶν Πλάτωνι δογμάτων. οὐ μὴν τὸ ἦθος διέ- 20 μεινε τοιοῦτος. καὶ γὰρ ὀργίλος καὶ ἡδονῶν ἥττων ἦν.« εἰ οὖν ἐναντίως ἢ ὡς ὁ Πλάτων ἡδονῶν ἥττων γέγονε Σπεύσιππος, δῆλον ὡς καὶ κατὰ

V 190 Διογένην αὐτὸν κρείττων ἡδονῶν γέγονε Πλάτων καὶ σωφρόνως ἐβλίωσεν, ὃ καὶ ἄλλοι πολλοί, ἢ προειθέμεθα, τῶν ἐπὶ σοφίᾳ καὶ ἀρετῇ θαυμασιθέντων αὐτῷ μαρτυροῦσιν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν διὰ πλείονων εἰρημένα ἀναγκαίως 25 τε ὁμῶς διὰ τε τὴν τοῦ κατηγοροῦ μανίαν καὶ τὴν τῶν ἀκουόντων, μάλιστα Λατίνων ἀγνοίαν τῶν περὶ τούτων Πλάτωνι εἰρημένων εἴρηται καὶ ἱκανῶς, ὡς οἶμαι, πρὸς λύσιν τῆς ἐκείνου βαττολογίας καὶ βαναυσίας ἔχει. τίς γὰρ μετὰ τοσούτους καὶ τοιούτους τῆς Πλάτωνος ἀγνείας καὶ σωφροσύνης μάρτυρας, τίς μετὰ πάντας Ἑλληνας αὐτὸν σεβομένους ὡς θεῖον, τίς μετὰ 30 τοὺς ἱεροὺς ἡμῶν διδασκάλους Ἑλληνας καὶ Λατίνους, τίς μετὰ Ἱερώνυμον, Λύγουστίνον, Θωμᾶν, τῆς ἱερᾶς ἡμῶν φιλοσοφίας καθηγεμόνας ταιαῦτα Πλάτωνι μαρτυροῦντας, τῷ καθάρματι τούτῳ καὶ βασκάνῳ καὶ μύμῳ καὶ τῆς φύσεως ὅλως ἐχθρῷ τὰς ἀκοὰς ἂν ὑφ᾽ ἑσσι ποτέ; δι' ὃ τούτοις μὲν τέλος ἐπιθετέον.

86

Κεφ. γ' Περὶ κοινογαμίας.

3, 1 Ἰτέον δὲ πρὸς τὰ ἄλλα αὐτοῦ ἐγκλήματα. τῶν γὰρ περὶ αἰσχροῦ ἔρωτος καὶ ἀκολασίας αὐτοῦ ἐγκλημάτων πολλοῖς καὶ καλοῖς λόγοις καὶ μαρτυρίαις τοῦτο μὲν τῶν ἱερῶν διδασκάλων τῆς ἐκκλησίας, τοῦτο δ' ἄλλων ἐπὶ σοφίᾳ διαβεβημένων ἀνδρῶν καὶ ἔτι τοῖς αὐτοῦ Πλάτωνος ἐληλεγ- 41 μένων μηδὲν ἧλως κατὰ Πλάτωνος δύνασθαι, ἀλλὰ πάντα συκοφαντίαν εἶναι